

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

A7-0318/2013

4.10.2013.

IZVJEŠĆE

o upravljanju proračunom prepristupnih fondova Europske unije u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo
(2011/2033(INI))

Odbor za proračunski nadzor

Izvjestiteljica: Monica Luisa Macovei

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	17
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU	20

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o upravljanju proračunom prepristupnih fondova Europske unije u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo

(2011/2033(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir priopćenja Europske komisije o strategiji proširenja i glavnim izazovima za godine 2007. – 2008., 2008. – 2009., 2009. – 2010., 2010. – 2011., 2011. – 2012. i 2012. – 2013.,
- uzimajući u obzir višegodišnje indikativne financijske okvire, višegodišnje indikativne planske dokumente, nacionalne programe i prijedloge projekata o kojima su pregovarali Komisija i predmetne države kandidatkinje, kao i potencijalne kandidatkinje za članstvo,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće br. 12/2009 Europskog revizorskog suda o učinkovitosti projekata Komisije u području pravosuđa i unutarnjih poslova za zapadni Balkan,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće br. 16/2009 Revizorskog suda o Komisijinom upravljanju prepristupnom pomoći za Tursku,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće br. 14/2011 Revizorskog suda o pitanju je li pomoć EU-a poboljšala kapacitete Hrvatske za upravljanje postpristupnim financiranjem,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće br. 18/2012 Revizorskog suda o pomoći EU-a za Kosovo¹ u području vladavine prava,
- uzimajući u obzir Komisijinu „Tematsku procjenu pravosuđa i temeljnih prava u Turskoj“ iz listopada 2012.,
- uzimajući u obzir Komisijinu „Tematsku procjenu vladavine prava, reforme pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala na zapadnom Balkanu“ – dijelove 2. i 3. iz svibnja 2012. i iz veljače 2013.,
- uzimajući u obzir Komisijinu informativnu uputu iz ožujka 2013.² o uporabi prepristupnih fondova u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama zapadnog Balkana i Turskoj,
- uzimajući u obzir Izvješće o napretku iz 2012. za države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo,

¹ Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stavovi o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

² Prilog 1. Komisijinim odgovorima na Pisana pitanja br. E-011447/2012, E-011448/2012, E-011449/2012, E-011661/2012, E-011662/2012, E-011663/2012, E-011664/2012 i E-011665/2012.

- uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenje Odbora za vanjske poslove (A7-0318/2013),
- A. budući da bi potencijalne države kandidatkinje i države kandidatkinje trebale nastaviti s nastojanjima da poboljšaju svoje pravosudne sustave i borbu protiv korupcije smatra li se to potrebnim za pristupanje, čak i nakon što postanu države članice EU-a; budući da je na sastanku na vrhu u Helsinkiju 1999. Europsko vijeće Turskoj dodijelilo status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u te je 2001. doneseno Pristupno partnerstvo između EU-a i Turske i budući da je na sjednici Europskog vijeća u Solunu 2003. potvrđen Proces stabilizacije i pridruživanja kao politike EU-a prema zemljama u regiji zapadnog Balkana, u skladu s čime one ispunjavaju kriterije za pristupanje EU-u; budući da Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) nije jedini način na koji EU podržava reformu vladavine prava u Bosni i Hercegovini i na Kosovu jer se podrška reformi pravnog sektora na Kosovu pruža i preko EULEX-a, a između 2003. i 2012. provođene su policijske misije u Bosni i Hercegovini;
  - B. budući da provedbu vladavine prava, osobito putem pravosudne reforme, i borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala u zemljama zapadnog Balkana i Turske Komisija smatra glavnim prioritetima i budući da se od 2012. „Novi pristup“ primjenjuje u okviru politike proširenja, kojim se u ranoj fazi procesa pristupanja uvode reforme pravosuđa i rješavaju unutarnja pitanja uvođenjem nove metodologije pregovaranja, a koja uključuje jasne prioritete i uvjete u području 23. i 24. poglavla te se na taj način ostvaruje bolje utvrđivanje prioriteta pri pružanju financijske pomoći u okviru Instrumenta IPA II;
  - C. budući da Europska unija pruža financijsku pomoć zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama putem Instrumenta prepristupne pomoći (IPA), koji od 2007. zamjenjuje programe TPA, PHARE i CARDS i budući da, uz iznimku Islanda, sve zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje imaju koristi od prepristupnih fondova EU-a u okviru reforme svoga pravosudnog sustava i borbe protiv korupcije;
  - D. budući da novi prepristupni Instrument IPA II mora biti više strateški, učinkovitiji i usmjereniji na cilj od prethodnih programa radi ostvarenja održivijih rezultata u poboljšanju spremnosti tih zemalja za članstvo i, kada je moguće, davati prednost sektorskom pristupu radi podupiranja strategija sveobuhvatnih reformi u zemljama korisnicama;
  - E. budući da pomoć EU-a koja se odnosi na vladavinu prava u Bosni i Hercegovini i na Kosovu nije ograničena na pomoć iz Instrumenta IPA – u Bosni i Hercegovini je između 2003. i 2012. provođena policijska misija, a podrška Kosovu pružala se i u vidu EU-ove misije za vladavinu prava na Kosovu (EULEX) koja je postavljena 2008. – te budući da s više od 2 000 članova osoblja 1. srpnja 2013. (od kojih su 730 uputile države članice EU-a) i s godišnjim proračunom od tek nešto više od 100 milijuna eura (od lipnja 2012. do lipnja 2013.) EULEX igra značajnu ulogu u pružanju podrške institucijama na Kosovu u području vladavine prava, uključujući i reformu pravosuđa i borbu protiv korupcije;
  - F. budući da od 2007. regionalni projekti za podupiranje suradnje među korisnicima u

različitim zemljama i horizontalni projekti za rješavanje pitanja zajedničkih potreba nekoliko korisnika ispunjavaju kriterije za financiranje u okviru programa s više korisnika IPA-e;

1. podsjeća da je borba protiv korupcije i organiziranog kriminala jedan od ključnih prioriteta za svaku državu kandidatkinju ili potencijalnu državu kandidatkinju koja želi ostvariti svoju europsku perspektivu;
2. ponavlja važnost neovisnog pravosuđa, zaštite i promicanja temeljnih prava i djelotvorne borbe protiv korupcije pri jačanju vladavine prava i demokracije; pozdravlja novi pregovarački pristup EU-a kojim se ta bitna područja čvrsto ugrađuju u središte procesa pristupanja i kojim se obuhvaća rano otvaranje 23. i 24. poglavlja na temelju jasnih i iscrpnih akcijskih planova, čime se potiče uspostava potrebnog zakonodavstva, institucija i uspješnosti pri njegovoj provedbi; ističe potrebu uspostave transparentnih i pravednih mjerila za cijeli proces kojima se uvjeti prenose u konkretne korake prema pristupanju;

Upravljanje proračunom i financijama

Reforma pravosuđa

3. primjećuje da je od 2001. pretpristupna pomoć EU-a Turskoj na području reforme pravosuđa iznosila 128 938 935 eura za 30 projekata, od čega je 66 645 666 isplaćeno od 31. prosinca 2012.; ističe da je dosad dovršeno devet projekata, 11 ih je u tijeku, a 10 ih treba započeti¹;
4. potvrđuje da je Komisija u veljači 2012. pokrenula postupak povrata u vezi s dva dovršena projekta razvijena u Turskoj, odnosno o izgradnji triju zgrada Žalbenog suda u Ankari, Erzurumu i Diyarbakır² te potpori osnivanju Žalbenih sudova u Turskoj³; navodi da je u travnju 2012. osiguran povrat 21 767 205,29 eura i da taj iznos odgovara iznosima koje je Komisija platila za oba projekta; primjećuje da su odluku Komisije o potpunom povratu osporili vanjski procjenitelji; poziva Komisiju da do prosinca 2013. prikupi detaljne informacije o tom pitanju i objasni svoju odluku o punom povratu;
5. primjećuje da je od 2005. pretpristupna pomoć EU-a zemljama zapadnog Balkana na području reforme pravosuđa iznosila 240 064 387,48 eura za 124 projekta, od čega je 85 749 243,96 eura isplaćeno od 31. prosinca 2012.; ističe da su dosad dovršena 53 projekta, 47 ih je u tijeku, a 23 ih treba započeti⁴;

Tablica 1.: Pretpristupna pomoć u državama zapadnog Balkana u području reforme pravosuđa obuhvaćena projektima PHARE, CARDS i IPA

Zemlja	Ukupna pretpristupna	Isplate od 31.12.2012.	Broj projekata	Status projekata
--------	----------------------	------------------------	----------------	------------------

¹ Prilog 1. Komisijinim odgovorima na Pisana pitanja br. E-011447/2012, E-011448/2012, E-011449/2012, E-011661/2012, E-011662/2012, E-011663/2012, E-011664/2012 i E-011665/2012.

² Projekt TR0501.07, doprinos EU-a: 22.500.000 EUR, uplate na dan 31.12.2012.: 20.559.457,71 EUR

³ Projekt TR0401.02, doprinos EU-a: 1.400.000 EUR, uplate na dan 31.12.2012.: 1.207.747,58 EUR

⁴ Na istome mjestu.

	pomoć EU-a (u eurima)	(u eurima)		Treba započeti	U tijeku	Dovršen
Albanija	46 954 563,08	12 681 306,32	17	2	14	1
Bosna i Hercegovina	35 918 893,00	14 148 643,76	26	4	13	8
Hrvatska	34 443 208,36	12 356 399,21	17	4	6	7
Bivša jugoslavenska republika Makedonija	11 295 000,00	3 236 000,00	13	2	1	10
Kosovo	63 613 000,00	25 641 584,77	15	6	6	3
Crna Gora	4 790 085,00	3 406 910,19	9	0	2	7
Srbija	43 049 638,04	14 278 399,71	27	5	5	17
Ukupno	240 064 387,48	85 749 243,96	124	23	47	53

Borba protiv korupcije

6. primjećuje da je od 2001. pretpriestupna pomoć EU-a Turskoj na području borbe protiv korupcije iznosila 6 160 000 za pet projekata, od čega je 1 661 732 isplaćeno od 31. prosinca 2012.; ističe činjenicu da je dosad dovršen jedan projekt, dva su u tijeku, a dva treba započeti;
7. primjećuje da je od 2005. pretpriestupna pomoć EU-a zemljama zapadnog Balkana na području borbe protiv korupcije iznosila 55 160 227,76 eura za 45 projekata, od čega je 16 060 007,57 eura isplaćeno od 31. prosinca 2012.; ističe činjenicu da je dosad dovršeno 18 projekata, 17 ih je u tijeku, a 10 ih treba započeti¹;

Tablica 2.: Pretpriestupna pomoć u državama zapadnog Balkana u području borbe protiv korupcije obuhvaćena projektima PHARE, CARDS i IPA

Zemlja	Ukupna pretpriestupna pomoć EU-a (u eurima)	Isplate od 31.12.2012. (u eurima)	Broj projekata	Status projekata		
				Treba započeti	U tijeku	Dovršen
Albanija	3 500 000,00	3 184 112,00	2	0	1	1
Bosna i Hercegovina	4 553 791,00	1 878 730,36	16	1	9	6
Hrvatska	9 684 397,12	3 753 821,95	9	2	2	5
Bivša jugoslavenska republika Makedonija	14 647 000,00	1 182 000,00	5	3	0	2
Kosovo	6 500 000,00	1 394 670,10	4	2	1	1
Crna Gora	6 391 722,00	2 690 106,00	5	1	2	2
Srbija	3 383 317,64	1 976 567,16	4	1	2	1
Ukupno	55 160 227,76	16 060 007,57	45	10	17	18

8. naglašava novi pristup Komisije u rješavanju pravosudne reforme i unutarnjih pitanja u ranoj fazi procesa pristupanja; no primjećuje da je u prosjeku samo 3,13% ukupne omotnice pretpriestupne pomoći EU-a za razdoblje od 2007. do 2012. namijenjeno pravosuđu, a samo 0,52% borbi protiv korupcije; primjećuje da ukupna količina sredstava

¹ Na istome mjestu.

koja je za to isto razdoblje dodijeljena svim područjima politika obuhvaćenima 23. i 24. poglavljem (Pravosuđe i temeljna prava i Pravda, sloboda i sigurnost) iznosi otprilike 7,41% ukupne pretpriestupne pomoći; nadalje, primjećuje da je otprilike 16,29% sredstava dodijeljenih za komponentu I namijenjeno jačanju vladavine prava u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo;

9. potvrđuje da je odgođeno izvršenje projekta IPA 2007 pod nazivom „Potpora kapacitetima u Ministarstvima pravosuđa u Bosni i Hercegovini za planiranje strategija, koordinaciju pomoći i integraciju u EU-u”; poziva Komisiju da do prosinca 2013. osigura detaljne informacije u vezi s odgodom izvršenja ugovora i trenutnim stanjem projekta;

Financiranje, prioriteti proširenja i sufinanciranje

10. naglašava novi pristup Komisije u rješavanju pravosudne reforme i unutarnjih pitanja u ranoj fazi procesa pristupanja; no primjećuje da je u prosjeku samo 2,87% ukupne omotnice pretpriestupne pomoći EU-a za razdoblje od 2007. do 2013. namijenjeno pravosuđu, a samo 0,52% borbi protiv korupcije;

Tablica 3.: Razina sredstava uloženih u određene projekte koji se usredotočuju na reformu pravosuđa i borbu protiv korupcije u usporedbi s ukupnom omotnicom pretpriestupne pomoći EU-a u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo za razdoblje od 2007. do 2012.¹

Zemlja	Ukupna omotnica pretpriestupne pomoći EU-a	Sredstva uložena u reformu pravosuđa	%	Sredstva uložena u borbu protiv korupcije	%
Albanija	591 200 000,00	46 954 563,08	7,94	3 500 000,00	0,59
Bosna i Hercegovina	655 300 000,00	35 918 893,00	5,48	4 322 690,00	0,66
Hrvatska	998 000 000,00	28 124 764,60	2,81	9 552 355,11	0,96
Bivša jugoslavenska republika Makedonija	615 100 000,00	8 903 000,00	1,45	13 285 000,00	2,16
Kosovo	635 300 000,00	63 613 000,00	10,01	6 500 000,00	1,02
Crna Gora	235 600 000,00	4 377 111,00	1,86	6 391 722,00	2,71
Srbija	1 385 400 000,00	43 049 638,04	3,11	3 383 317,64	0,24
Turska	4 799 000 000,00	79 287 735,00	1,65	4 810 000,00	0,10

11. navodi da se razina sufinanciranja od strane unutarnjih tijela vlasti uvelike razlikuje od jedne do druge zemlje, pri čemu Hrvatska i Turska sufinanciraju većinu svojih projekata a Srbija sve svoje projekte u cijelosti financira iz pretpriestupne pomoći EU-a; smatra da sufinancirani projekti, osobito na području pravosuđa i borbe protiv korupcije, pridonose višem stupnju vlasništva korisnika; stoga poziva Komisiju da u okviru IPA-e II poveća broj projekata koje sufinanciraju unutarnja tijela vlasti;

¹ Izjava o prosječnim iznosima ukupne omotnice pretpriestupne pomoći za razdoblje od 2007. do 2012. posvećenima pravosuđu i borbi protiv korupcije odražava dodjelu sredstava tim područjima do veljače 2013.

12. mišljenja je da razina pretprištupne pomoći uložene u pravosudnu reformu i borbu protiv korupcije ne odražava prioritet koji je Komisija u tom pogledu utvrdila; uzimajući u obzir važnost pitanja povezanih s pravosuđem i korupcijom, ozbiljnost problema s kojima se na tom području suočavamo, kao i pozitivne učinke i sinergije od kojih bi drugi sektori profitirali kada bi se pravosudne i antikorupcijske reforme propisno dovršile i provele, poziva Komisiju i zemlje korisnice da dodijele veću i primjereniju razinu sredstava tima dvama sektorima; ipak, primjećuje da i drugi čimbenici, kao što su dijalozi o vladavini prava i pravosuđu koji su strukturirani različito za svaku državu, imaju znatan utjecaj na učinkovitost pretprištupne pomoći EU-a u reformi pravosudnih sustava i borbi protiv korupcije; stoga uviđa da udio ukupnog financiranja nije jedini kriterij učinkovitosti nastojanja EU-a da ojača vladavinu prava i antikorupcijsku praksu;
13. žali zbog činjenice što se finansijska sredstva u okviru programa IPA komponente I doimaju ograničenima u usporedbi s važnošću tih područja; no, primjećuje slabu apsorpcijsku sposobnost pojedinih država kandidatkinja i potencijalnih država kandidatkinja za program IPA komponentu I na području vladavine prava; smatra ključnim da se poboljša upravljanje pretprištupnim finansijskim sredstvima na tom području u okviru programa IPA komponente II te ističe potrebu da se na temelju mjerljivih pokazatelja prati i procjenjuje napredak u ispunjenju određenih ciljeva u vezi s neovisnim i učinkovitim pravosuđem, vladavinom prava i borbom protiv korupcije, što uključuje i njihovo provođenje; također smatra važnim osigurati poticaje za uspješnost u sklopu programa IPA komponente II kako bi se nagradio uspjeh u ostvarivanju znatnog napretka u postizanju ciljeva određenih u strateškim dokumentima;
14. žali zbog toga što Komisija ne raspolaže instrumentom kojim bi za pretprištupne projekte EU-a automatski predviđala stopu izvršenja i naglašava da je obaviještenost o stopi izvršenja ključna za nadziranje učinkovite provedbe projekata i, prema tome, usmjeravanje pozornosti u ranoj fazi na potencijalna uska grla; poziva Komisiju da svakih šest mjeseci centralizira podatke o stopi izvršenja projekata za koje se dodjeljuje pretprištupna pomoć EU-a;
15. primjećuje da se suradnja na području reforme pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije također odvija na političkoj razini putem strukturiranih dijaloga, specifičnih za pojedinu zemlju, o vladavini prava i pravosuđu uređenom s kandidatima i zemljama kandidatkinjama;

Opće primjedbe

16. naglašava da učinkovitost pretprištupnih projekata provedenih na područjima pravosuđa i borbe protiv korupcije ponajprije ovisi o političkoj volji vlasti da uvode i u potpunosti provode reforme; žali zbog toga što u većini zemalja kandidatkinja i potencijalnih zemalja kandidatkinja postoji nedovoljno snažna politička potpora za uvođenje učinkovitih reformi vezanih za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala ili potpuno neovisno pravosuđe; ističe da zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje primaju pretprištupnu pomoć EU-a da bi svoje pravne sustave, kako zakonodavni okvir tako i praksu, uskladile s europskim standardima;

Reforma pravosuđa

17. pozdravlja one promjene kojima se pravni i institucionalni okvir bolje usklađuju s pravnom stečevinom EU-a, kao i modernizaciju institucionalnog ustroja pravosuđa; priznaje, primjerice, pozitivni učinak koji je na nepristranost i učinkovitost sudova imalo uvođenje sustava upravljanja predmetima (CMS), premda njegovo funkcioniranje i učinkovitost katkad ometaju preambiciozni ciljevi, kao što je slučaj na Kosovu;
18. poziva Komisiju da radi na jasnijoj definiciji djelokruga projekata u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije, što bi omogućilo dosljednije praćenje i izvješćivanje u tim područjima;
19. ističe da Parlament treba biti aktivno uključen u nadzor dodjele i trošenja sredstava u državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama na svim područjima, uključujući pravosudne sustave i borbu protiv korupcije; stoga naglašava da Parlament treba biti obaviješten o provedbi programa IPA i dodjeli sredstava državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama;
20. podsjeća da je vladavina prava kamen temeljac demokracije i preduvjet za funkcionalno tržišno gospodarstvo te naglašava potrebu promatranja reformi pravosuđa u širem kontekstu; ustraže na činjenici da bi pravosudni sustav trebao biti potpuno neovisan, predvidljiviji, učinkovit i pravičan kako bi se osiguralo povjerenje naroda i poslovne zajednice u pravosuđe; naglašava potrebu za uvođenjem nasumične dodjele predmeta u svim sudovima i osiguravanjem pravodobne pravde, zajedno s ujedinjavanjem sudstva, objavom svih sudskeh odluka i jednostavnim pristupom odmah nakon njihova donošenja, kao i prednostima, uključujući i financijske prednosti, uporabe e-pravosuđa; ističe ključnu važnost primjerene i neprekidne obuke sudaca, državnih odvjetnika i referenata; primjećuje da bi se „Novi pristup” trebao usredotočiti na ta pitanja u kontekstu pristupnih pregovora;
21. smatra da je za unapređenje neovisnosti, odgovornosti, nepristranosti, profesionalnosti, transparentnosti i učinkovitosti pravosudnih sustava ključno uže povezati financijsku pomoć s prioritetima politike proširenja, osobito u vezi s vladavinom prava; ističe da su predvidljiva i dostatna financijska sredstva glavni preduvjet za održive pravosudne reforme; naglašava važnost neprekidnog stručnog usavršavanja za suce, tužitelje i sudske službenike; poziva na pružanje dodatne financijske pomoći i na angažiranje s relevantnim sudionicima civilnog društva kako bi se povećala transparentnost pravosuđa i poboljšali njegovi dugoročni kapaciteti te s onima koji djeluju kao nadzornici ili uzbunjivači kada je riječ o zloporabi sredstava;
22. žali zbog činjenice što učinak i održivost financijske pomoći EU-a uvelike prijeći nedostatak predvidljivih pravnih sustava i predvidljivog i dostatnog unutarnjeg financiranja;
23. navodi da se „Novi pristup” namjerava usredotočiti na ta pitanja u kontekstu pristupnih pregovora;

Borba protiv korupcije

24. navodi da je korupcija glavni izazov za većinu zemalja kandidatkinja i potencijalnih zemalja kandidatkinja; zabrinut je zbog toga što se u izvješćima o napretku u nekoliko

zemalja zapadnog Balkana navode veze uspostavljene između kriminalaca, mreža organiziranog kriminala i političkih elita tijekom sukoba u regiji a koje su prenesene u današnja društva; duboko je zabrinut zbog pojave „zarobljavanja države” prisutne u nekima od tih zemalja;

25. navodi da stvarna provedba i konkretni rezultati u borbi protiv korupcije, osobito u slučajevima korupcije na visokoj političkoj razini i u pravosuđu, i dalje predstavljaju velik izazov te da bi se radi mjerena napretka trebala uspostaviti uvjerljiva evidencija predmeta progona i osuđivanja; pozdravlja činjenicu da će se „Novi pristup” usredotočiti na ta pitanja u kontekstu pristupnih pregovora; naglašava potrebu boljeg planiranja i financiranja antikorupcijskih aktivnosti, koji se oslanjaju na suradnju širokog niza dionika; poziva Komisiju da razvije dugoročniju i opsežnu stratešku perspektivu finansijske potpore EU-a za organizacije civilnog društva koje djeluju na područjima transparentnosti i borbe protiv korupcije, kako na nacionalnoj razini tako i na razini EU-a; navodi da se „Novi pristup” namjerava usredotočiti na ta pitanja u kontekstu pristupnih pregovora;
26. želi da se postižu pozitivni rezultati pri provođenju nepristranih i uspješnih sudskih postupaka i presuda u borbi protiv korupcije, što obuhvaća i slučajeve visokog profila, kako bi se osnažilo povjerenje građana u vladavinu prava i javne institucije; poziva nadležna tijela da poboljšaju međuinstitucionalnu suradnju, osobito sa strukturama koje provode zakone, podignu razinu javne osviještenosti i razviju kapacitete za planiranje, provođenje i praćenje antikorupcijskih pravila i aktivnosti te da usko surađuju sa Skupinom država za borbu protiv korupcije (GRECO) uz angažiranje oko suradnje s neovisnim tijelima vlasti kao što su antikorupcijske agencije; poziva na provedbu strategija kojima se sprječava i suzbija korupcija na nacionalnoj i međunarodnoj razini;
27. vjeruje da su sloboda tiska i medija te digitalna sloboda presudna provjera moći i važna sastavnica u borbi protiv korupcije, pružanjem platforme za slobodu izražavanja, kao i pružanjem javnog pristupa informacijama; stoga poziva na aktivno ostvarivanje tih sloboda preko programa u okviru IPA-e koji su usmjereni na vlade i građane te tiskovne i medijske kuće;
28. zabrinut je zbog toga što se pretprištupnom pomoći EU-a ne koristi uvjek na dosljedan način zbog nedostatka regionalnog pristupa i strategije; naglašava da se, primjerice, dok se u Hrvatskoj pretprištupnom pomoći financirala antikorupcijska agencija koja ima istražne ovlasti, njome se na Kosovu financirala antikorupcijska agencija koja nije posjedovala takve ovlasti, zbog čega su porasle sumnje u njezinu učinkovitost; stoga poziva Komisiju da utvrdi jasnu regionalnu strategiju kako bi izbjegla financiranje kontradiktornih modela u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama;

Provjeta projekata

29. navodi da trajanje pretprištupnih projekata iznosi između jedne i tri i pol godine; na temelju vanjskih tematskih procjena priznaje da su takvi rokovi izazovni, ako ne i preambiciozni, s obzirom na širok opseg većine projekata i njihovih brojnih i često složenih sastavnica; zbog složenosti reformi na područjima pravosuđa i borbe protiv korupcije i vremena utrošenog samo na aktivnosti prije programiranja, preporučuje da Komisija doneše odgovarajuće mjere u okviru programiranja IPA II i projekata koji bi rezultirali duljim vremenskim rokom (pet do sedam godina) i uključivali unaprijed

utvrđene i periodične kontrole koje bi omogućavale fleksibilnije prilagodbe, uključujući financijsku omotnicu;

30. zabrinut je zbog kroničnih kašnjenja u provedbi projekata i, napisljetu, zbog njihove učinkovitosti; navodi, primjerice, da se kod projekata u Turskoj u prosjeku bilježi jednogodišnje kašnjenje do izvršenja ugovora zbog uskih grla u postupcima nadmetanja i ugovaranja, dok su se u Hrvatskoj ugovori za programe PHARE u prosjeku potpisivali više od godinu dana kasnije od predviđenog vremena, što je bilo samo nekoliko dana prije roka za potpisivanje ugovora utvrđenog financijskog sporazuma;
31. nadalje je zabrinut zbog činjenice što složenost pravila o pretprijetnoj pomoći i njihova nefleksibilnost uvijek kada se trebaju uključiti nove aktivnosti u projekt napisljetu stvore kontraproduktivni poticaj da se određena aktivnost ponavlja ili prihvati nezadovoljavajući plan projekta; no smatra da pravu ravnotežu između fleksibilnosti koja pridonosi učinkovitosti projekata i potrebe izbjegavanja nepravilnosti te osiguravanja najbolje moguće vrijednosti za novac tek treba otkriti i poziva Komisiju da u tom pogledu djeluje u okviru IPA-e II;
32. smatra da bi se pripremne („pilot“) aktivnosti uvijek trebale provoditi u slučajevima opsežnih projekata prije njihove pune primjene kako bi se utvrdili i ublažili potencijalni nedostaci, smanjila kašnjenja koja se mogu izbjegići i poteškoće te odredili ostvarivi rezultati;
33. primjećuje da bi opsežniji sektorski pristup na područjima reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije donio pozitivne promjene, kao što su usredotočenija nastojanja u okviru nacionalnih reformi, veća usklađenost donatora i bolja interakcija između pojedinih projekata; poziva Komisiju da osigura uvođenje sektorskih pristupa u skladu sa smjernicama o sektorskim pristupima u pretprijetnoj pomoći i da se povećaju kapaciteti zemalja korisnica za izradu i provedbu smislenih sektorskih strategija; poziva Komisiju da nastavi pružati smjernice za provedbu sektorskog pristupa tijekom faza planiranja i programiranja Instrumenta IPA komponente II; smatra da u većini zemalja ni institucijski ustroj ni procesi upravljanja proračunom nisu na razini prikladnoj za potporu sektorskog proračunu te poziva Komisiju na promicanje neophodnih institucijskih i postupovnih poboljšanja u državama korisnicima;
34. naglašava da su suradnja i koordinacija s drugim donatorima te međunarodnim financijskim ustanovama od iznimne važnosti za izbjegavanje ponavljanja, osiguravanje učinkovitosti pomoći te potporu izgradnji kapaciteta u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama; žali zbog toga što reforme pravosuđa i borba protiv korupcije ne spadaju u područje primjene Okvirnog sporazuma o ulaganju za zapadni Balkan, zajedničke inicijative EU-a, međunarodnih financijskih institucija, bilateralnih donatora i vlada zapadnog Balkana čiji je cilj jačanje usklađenosti potpore donatora; poziva Komisiju i njezine partnera da uspostave mehanizam sličan Okvirnom sporazumu o ulaganju za zapadni Balkan, čime bi se ojačala suradnja i koordinacija na području reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije te da Parlament obavještava o cjelokupnom postignutom napretku;

Uspješnost i održivost

35. potvrđuje da je Europski revizorski sud, nakon svoje revizije pretpriступnih projekata za razdoblje 2001. – 2005., izjavio da bi se održivost projekata mogla poboljšati pod uvjetom da se: (i) poveća uključenost korisnika; (ii) nijedan projekt ne pokrene bez plana održavanja; (iii) Komisija pobliže prati distribuciju te ocjenjuje uporabu opreme i infrastrukture koju je finansirala Europska unija; i (iv) osiguravanje tehničke pomoći prikladno nadopuni aktivnim poticanjem institucionalnih promjena; ističe činjenicu da je, unatoč poboljšanjima ostvarenim u okviru programa IPA, i dalje ostalo nekoliko slabih točaka, posebice u smislu uključenosti zainteresiranih strana i održavanja te primjećuje da su, primjerice, tijekom programskog postupka 2011. u Turskoj korisnici jedva bili uključeni tijekom zadnjih 12 mjeseci;
36. uzima na znanje činjenicu da su pretpriступni projekti zasnovani na projektnim prijedlozima koji iznose njihove opće i specifične ciljeve, predviđene aktivnosti za provedbu, njihov vremenski okvir, troškove i načine provedbe te pokazatelje na temelju kojih se mjeri uspjeh projekta;
37. ističe da se u članku 30. finansijskih pravila koja se primjenjuju na godišnji proračun Unije (Uredba br. 966/2012 – Financijska uredba) zahtijeva da se ciljevi SMART uspostave za sve političke mjere koje pokriva proračun EU-a te da se oni u godišnjim izvješćima o aktivnosti odrede kao dio procesa upravljanja proračunom i njegove izrade a koji su zasnovani na aktivnostima;
38. primjećuje da su se prijedlozi projekata s vremenom poboljšali uključivanjem većeg broja bolje osmišljenih ciljeva SMART, kao i posebnih pokazatelja za različite dijelove projekta; ipak je zabrinut zbog toga što je vanjska ocjena pokazala da nekim projektima nedostaje usmjerjenja uslijed neprikladnih pokazatelja, pri čemu se pokazatelji SMART nisu uvijek pokazali prikladnima za pravosudni sektor; ustraje na potrebi za osmišljavanjem kvalitativnih pokazatelja kojima će se moći izmjeriti dugoročni učinak projekata; poziva Komisiju da nastavi s izdavanjem smjernica za korištenje pokazatelja uspješnosti koji će se koristiti za potrebe osmišljavanja programa, praćenja i ocjenjivanja finansijskog okvira za 2014. – 2020. u odnosu na program IPA komponentu II; smatra da se posebni pokazatelji u sektoru pravde, slobode i sigurnosti moraju razviti i koristiti u skladu sa strateški razvijenijim pristupom u sklopu programa IPA komponente II;
39. smatra da je visokokvalitetno osposobljavanje ključni vid reforme pravosuđa i pozdravlja činjenicu da je više od 30% aktivnosti unutar Instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX) posvećeno područjima pravde, slobode i sigurnosti, no propituje relevantnost objektivnih pokazatelja definiranih u projektnim prijedlozima koji se koriste za mjerjenje dodane vrijednosti aktivnosti osposobljavanja; ukazuje na to da se pokazatelji kao što su „kvaliteta i opseg aktivnosti osposobljavanja koje vode treneri” ili „osposobljeni pravni savjetnici zadovoljni osposobljavanjem” uglavnom usredotočuju na učinke i zanemaruju rezultate; ukazuje na to da, primjerice, činjenica da sudionici u upitnicima izjavljuju kako će osposobljavanje utjecati na njihov rad samo po sebi nije pokazatelj učinka; stoga poziva Komisiju na daljnje usklađivanje svojih pokazatelja u vezi s osposobljavanjem te pripremu temeljite procjene učinka aktivnosti osposobljavanja koje se provode u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama;
40. žali zbog činjenice da često nedostaju odgovarajući osnovni podaci koji služe kao

polazište mjerenja poboljšanja, čime se sprječava procjena promjena koje se mogu pripisati prepristupnim projektima;

41. primjećuje da je potpora reformama pravosuđa jedan od najčešćih prepristupnih projekata; primjećuje da su institucijski okviri sada usklađeni s europskim standardima, no zabrinut je zbog toga što je održivost tih promjena u zakonima i okvirima u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama ugrožena zbog nedostatka sveobuhvatne strategije, kao što su primijetili vanjski ocjenjivači; primjećuje posebno da interni akti i odgovarajući propisi često nedostaju, promjene u ulogama i odgovornostima nisu razjašnjene, a osoblje nije propisno obučeno te stoga nove zakone ne može primjenjivati onako kako je predviđeno; ustrajava na tome da potpora reformi pravosuđa i borbi protiv korupcije mora biti dugoročna i sveobuhvatna s kriterijima ocjenjivanja koji obuhvaćaju cijeli proces od izrade novih okvira, zakona, internih akata i propisa do izvršenog progona u slučajevima na visokoj razini;
42. primjećuje da izvedba i održivost programa s više korisnika još nisu ocijenjene; poziva Europski revizorski sud da te projekte uključi u područje primjene budućeg posebnog izvješća o prepristupnoj pomoći u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama;

Praćenje i ocjenjivanje

43. potvrđuje da Komisija procjenjuje učinak i održivost prepristupnih programa putem izvješća sustava praćenja usmjerenog na rezultate (ROM), no žali zbog toga što se ti rezultati ne objavljaju; smatra da bi izvješća Komisije o napretku trebala odražavati saznanja izvješća ROM-a te osigurati procjenu programa i njihovog učinka nakon provedbe; stoga potiče Komisiju da u svako izvješće o napretku uvrsti poglavlje o uključivanju zaključaka iz ROM-a;
44. ističe da je među zemljama neravnomjeran broj izvješća ROM-a (sustava praćenja usmjerenog na rezultate) te da se kreće u rasponu od 31 za Albaniju do nijednog za Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Crnu Goru i Srbiju; nadalje ističe da se od zemalja koje se koriste sustavom decentralizirane provedbe (DIS) ne zahtijeva da provode vanjski ROM te da se stoga u Hrvatskoj obavlja vrlo malo neovisne provedbe; poziva Komisiju da osigura redovno i temeljito neovisno vanjsko praćenje programa financiranih iz prepristupne pomoći EU-a u svim državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo;
45. zabrinut je zbog toga što se izvješća sustava praćenja usmjerenog na rezultate (ROM) smatraju strukturno pristranima u korist pozitivnih ocjena i da nisu prikladna za dugoročno praćenje učinkovitosti; naglašava da bi praćenje trebalo pratiti uspješnost sektora a ne samo rezultate projekta; poziva Komisiju da razvije sveobuhvatni akcijski plan praćenja koji će uključivati druge alate za ocjenjivanje osim izvješća ROM-a, kao što su okviri za procjenu uspješnosti sektora pokazateljima SMART, kako bi se s vremenom omogućilo sveobuhvatnije praćenje rezultata projekta; želi biti obaviješten o postignutom napretku prije kraja 2014.;
46. podsjeća na poziv Parlamenta upućen Komisiji da procijeni učinak i rezultate postignute dodjelom sredstava EU-a za reformu pravosuđa i borbu protiv korupcije u zemljama

kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo¹; pozdravlja objavu Komisije iz 2012./13. o procjeni stanja pravosuđa i temeljnih prava u Turskoj te procjeni vladavine prava, pravosudne reforme i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala na zapadnom Balkanu; ipak žali zbog toga što procjena stanja u Turskoj nije obuhvaćala reviziju projekata koji se odnose na borbu protiv korupcije;

47. svjestan je da Europski revizorski sud trenutno priprema posebno izvješće o prepristupnoj pomoći EU-a Srbiji; preporučuje da se projekti provedeni na području reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije uvrste u područje primjene revizije uspješnosti;

Transparentnost

48. mišljenja je da bi baze podataka svih projekata financiranih iz prepristupnih programa pomoći trebalo uspostaviti i učiniti dostupnima javnosti; stoga poziva Komisiju na razradu mjera za povećanje transparentnosti zakonskih odredaba te osmišljavanje sustava putem kojeg će sva financiranja od strane EU-a biti objavljena na istoj internetskoj stranici, neovisno o tome tko upravlja finansijskim sredstvima, a koji bi se temeljio na standardnim kategorijama informacija koje države članice trebaju osigurati na najmanje jednom od radnih jezika EU-a;
49. primjećuje predanost Komisije u rješavanju tih pitanja do 2015. objavljinjem informacija o Instrumentu za prepristupnu pomoć (IPA) u skladu s Inicijativom za transparentnost međunarodne pomoći kojom se utvrđuju zajednički standardi za elektroničko objavljinje pravovremenih, sveobuhvatnih i prognostičkih informacija o sredstvima osiguranim razvojnom suradnjom; naglašava da će takva inicijativa biti uspješna jedino ako se informacije budu redovito ažurirale; stoga potiče Komisiju da bazu podataka ažurira jedanput mjesečno, kao što je i planirano;

Napomene u vezi s određenim zemljama

Albanija

50. pozdravlja poboljšanja koja je donijela potpora EU-a u pravnom i institucijskom okviru te u infrastrukturi pravosuđa u Albaniji; no, zabrinut je zbog nedovoljnog izvješćivanja o rezultatima stvarnog korištenja, provedbe i konkretnog učinka tih promjena;
51. prepoznaje rezultate u smislu donošenja strateških dokumenata u području borbe protiv korupcije; no, ozbiljno je zabrinut zbog niske učinkovitosti mjera poduzetih u tom području; ističe da je 2012. Albania proglašena najkorumpiranim zemljom u Europi; poziva Komisiju i albanske vlasti da žurno razmotre provedbu strategije za borbu protiv korupcije i plan djelovanja u toj zemlji;

Bosna i Hercegovina

52. ne odobrava nedostatak primjene nekih od pojačanih kapaciteta pravosuđa u Bosni i Hercegovini; zabrinut je zbog činjenice da je u reviziji za 2009. Revizorski sud primjetio nedostatak finansijskih sredstava za operacije i održavanje ostvarene infrastrukture, što

---

¹ P7_TA(2011)0059, P7_TA(2011)0151, P7_TA(2011)0091

dovodi do rizika da će poboljšanjima nedostajati održivost;

53. ozbiljno je zabrinut zbog ograničenog djelovanja agencije za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini i zbog nedostatka izvješćivanja o posebnim rezultatima financiranja EU-a na području borbe protiv korupcije;

Hrvatska

54. primjećuje napredak koji je Hrvatska postigla na nekim područjima pravosudnih reformi kao i njihove provedbe te da je njihova održivost osigurana dalnjom provedbom projekata;

55. ističe neke od pozitivnih pomaka na području borbe protiv korupcije koji su predstavljeni u godišnjim izvješćima o napretku za Hrvatsku; no, zabrinut je zbog rizika da mjere koje su donesene prije pristupanja zemlje u Europsku uniju nisu nepovratne i održive; ističe, primjerice, da nije jasno koja institucija igra vodeću ulogu u nadzoru svih reformi u borbi protiv korupcije, da su članovi Odbora za sukobe interesa imenovani tek početkom veljače 2013., dovodeći tako u pitanje njegovo djelovanje i rezultate, kao i da politički motivirana imenovanja u ministarstvima i upravnim odborima poduzeća i dalje traju te da su, zapravo, u porastu;

Kosovo

56. primjećuje da zbog nedostatka kontrole kosovske vlasti u Prištini nad sjevernim područjem projekti IPA-e poput „Reforme sustava pravnog obrazovanja”, čiji je cilj obuhvatiti područje cijelog Kosova, imaju zanemariv utjecaj na sjeverno područje;

57. ozbiljno je zabrinut zbog toga što Revizorski sud ne smatra dovoljno učinkovitom pomoć EU-a na Kosovu u području vladavine prava; priznaje da posebne okolnosti na Kosovu, kao što je slaba polazišna točka za izgradnju vladavine prava i činjenica da kosovska tijela uprave ne daju tom području dovoljno prioriteta, u izvjesnoj mjeri objašnjavaju ograničenu učinkovitost djelovanja EU-a; ipak ističe postojanje područja u kojima bi se trebao očekivati napredak djelovanjem Komisije i ESVD-a:

- bolje određivanje ciljeva izgradnje kapaciteta za izgradnju objekata i njihova poveznica s određenim mjerilima prema kojima bi se napredak mogao ocijeniti,
- bolja koordinacija vanjskih i unutarnjih ciljeva,
- bolja koordinacija među institucijama EU-a i njihova koordinacija s kosovskim vlastima i međunarodnom zajednicom, osiguravajući da EULEX djeluje s punim odobrenim brojem osoblja koje je angažirano za potrebno vremensko razdoblje uz odgovarajuće vještine za postizanje učinkovitosti i
- jamčenje da se politički dijalozi s kosovskim vlastima posebno usmjeravaju na jačanje vladavine prava te da su povezani s poticajima i prioritetnim uvjetima;

58. posebno je zabrinut zbog nedostatka opipljivog napretka na području borbe protiv korupcije na Kosovu; smatra da je korupcija glavni izazov i ozbiljna prepreka u

funkcioniranju javnih ustanova;

Bivša jugoslavenska republika Makedonija

59. pozdravlja napredak postignut u zakonodavnem okviru za pravosudnu reformu i pozitivne promjene u smislu učinkovitosti i nepristranosti koje su postignute uvođenjem automatskog informacijskog sustava za upravljanje sudskim predmetima; prepoznaće aktivan pristup bivše jugoslavenske republike Makedonije u reformi svojeg sudstva kao predvodnice na tom području;
60. zabrinut je zbog nedostupnosti izvješćivanja o učinkovitosti projekata IPA-e u borbi protiv korupcije u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji;

Crna Gora

61. pozdravlja poboljšanje regionalne suradnje na područjima policijske i pravosudne suradnje, jačanje pravnog okvira potrebnog za osiguranje neovisnosti pravosuđa i za pojačanje učinkovitosti pravosuđa u Crnoj Gori; zabrinut je zbog slabe koordinacije donatora i niskog stupnja održivosti projekata;
62. uočava da je korupcija ozbiljan problem u Crnoj Gori; prepoznaće napore koje je Crna Gora poduzela u borbi protiv korupcije te posebno pozdravlja jačanje Uprave za inicijativu u borbi protiv korupcije zahvaljujući finansijskoj potpori EU-a;

Srbija

63. zabrinut je zbog mogućnosti da neovisnost pravosuđa nastavi biti ozbiljan problem u Srbiji, posebno zbog neprimjerenog političkog utjecaja; nadalje, žali zbog toga što novo zakonodavstvo nije ni dosljedno ni ispravno primijenjeno, riskirajući na taj način svoju učinkovitost;
64. pozdravlja pozitivnu ocjenu projekta „Podrška osnivanju Agencije za borbu protiv korupcije“ te posebno činjenicu da bi projekt trebao imati znatan utjecaj na sve ciljne skupine i društvo u cjelini; ipak, ustraje na potrebi za stalnim praćenjem kako bi se osiguralo da politički razvoj događaja ne sprječava provedbu projekta;

Turska

65. potvrđuje da projekti provedeni na području pravosuđa pružaju prihvatljive dokaze o održivosti te pozdravlja političku spremnost turskih vlasti za nastavljanje pokrenutog procesa reformi, koja se očituje u povećanoj dodjeli proračunskih sredstva za usavršavanje pravosudnih djelatnika; ipak, ističe brojne slabosti u osmišljavanju projekata, poput nepostojanja osnovnih podataka i nedostatak pokazatelja SMART, koje treba riješiti kako bi se omogućilo pravilno vrednovanje utjecaja pretpriistupnih projekata;
66. primjećuje da je finansijska pomoć EU-a na području borbe protiv korupcije započela tek nedavno s projektom „Etika za suzbijanje korupcije u Turskoj“ 2006.; potvrđuje obavijest Komisije da se ne mogu programirati sredstva EU-a prije nego što se uspostavi neovisno jedinstveno tijelo za borbu protiv korupcije i doneše Nacionalna strategija za borbu protiv

korupcije; primjećuje da se gore navedeni projekt smatra umjerenou zadovoljavajućim, ali mu nedostaju pokazatelji SMART;

o

o o

67. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Sudu pravde Europske unije, Revizorskem sudu, nadzornom odboru OLAF-a i OLAF-u.

5.9.2013.

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o upravljanju proračunom pretpri stupnih fondova Europske unije u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo
(2011/2033(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jelko Kacin

PREPORUKE

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za proračunski nadzor da, kao nadležni odbor, u svoj prijedlog rezolucije uključi sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da je borba protiv korupcije i organiziranog kriminala jedan od ključnih prioriteta za svaku državu kandidatkinju ili potencijalnu državu kandidatkinju koja želi ostvariti svoju europsku perspektivu;
2. ponavlja važnost neovisnog pravosuđa, zaštite i promicanja temeljnih prava i djelotvorne borbe protiv korupcije pri jačanju vladavine prava i demokracije; pozdravlja novi pregovarački pristup EU-a kojim se ta bitna područja čvrsto ugrađuju u središte procesa pristupanja i kojim se obuhvaća rano otvaranje 23. i 24. poglavljia na temelju jasnih i iscrpnih akcijskih planova, čime se potiče uspostava potrebnog zakonodavstva, institucija i uspješnosti pri njegovoј provedbi; ističe potrebu uspostave transparentnih i pravednih mjerila za cijeli proces kojima se uvjeti prenose u konkretne korake prema pristupanju;
3. smatra da je za unapređenje neovisnosti, odgovornosti, nepristranosti, profesionalnosti, transparentnosti i učinkovitosti pravosudnih sustava ključno uže povezati financijsku pomoć s prioritetima politike proširenja, osobito u vezi s vladavinom prava; ističe da su predvidljiva i dostatna financijska sredstva glavni preduvjet za održive pravosudne reforme; naglašava važnost neprekidnog stručnog usavršavanja za suce, tužitelje i sudske službenike; poziva na pružanje dodatne financijske pomoći i na angažiranje s relevantnim sudionicima civilnog društva kako bi se povećala transparentnost pravosuđa i poboljšali njegovi dugoročni kapaciteti te s onima koji djeluju kao nadzornici ili uzbunjivači kada je riječ o zloporabi sredstava;

4. želi da se postižu pozitivni rezultati pri provođenju nepristranih i uspješnih sudskeih postupaka i presuda u borbi protiv korupcije, što obuhvaća i slučajeve visokog profila, kako bi se osnažilo povjerenje građana u vladavinu prava i javne institucije; poziva relevantna nadležna tijela da poboljšaju međuinsticunalnu suradnju, osobito sa strukturama koje provode zakone, podignu razinu javne osviještenosti i razviju kapacitete za planiranje, provođenje i praćenje antikorupcijskih pravila i aktivnosti te da usko surađuju sa Skupinom država za borbu protiv korupcije (GRECO) uz angažiranje oko suradnje s neovisnim tijelima vlasti kao što su antikorupcijske agencije; poziva na provedbu strategija kojima se sprječava i suzbija korupcija na nacionalnoj i međunarodnoj razini;
5. žali zbog činjenice što se finansijska sredstva u okviru programa IPA komponente I doimaju ograničenima u usporedbi s važnošću tih područja; no, primjećuje slabu apsorpcijsku sposobnost pojedinih država kandidatkinja i potencijalnih država kandidatkinja za program IPA komponentu I na području vladavine prava; smatra ključnim da se poboljša upravljanje pretprištupnim finansijskim sredstvima na tom području u okviru programa IPA komponente II te ističe potrebu da se na temelju mjerljivih pokazatelja prati i procjenjuje napredak u ispunjenju određenih ciljeva u vezi s neovisnim i učinkovitim pravosuđem, vladavinom prava i borbom protiv korupcije, što uključuje i njihovo provođenje; uz to, smatra važnim osigurati poticaje za uspješnost u sklopu programa IPA komponente II kako bi se nagradio uspjeh u postizanju znatnog napretka pri ispunjavanju ciljeva određenih u strateškim dokumentima;
6. vjeruje da su sloboda tiska i medija te digitalna sloboda presudna provjera moći i važna sastavnica u borbi protiv korupcije, pružanjem platforme za slobodu izražavanja, kao i pružanjem javnog pristupa informacijama; stoga poziva na aktivno ostvarivanje tih sloboda preko programa u okviru IPA-e koji su usmjereni na vlade i građane te tiskovne i medijske kuće;
7. ističe da Parlament treba biti aktivno uključen u nadzor dodjele i trošenja sredstava u državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama na svim područjima, uključujući pravosudne sustave i borbu protiv korupcije; stoga naglašava da Parlament treba biti obaviješten o provedbi programa IPA i dodjeli sredstava državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	4.9.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Mário David, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäättänenmäki, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Mirosław Piotrowski, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, Tokia Saifi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Sir Graham Watson, Karim Zéribi
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Göran Färm, Roberto Gualtieri, Elisabeth Jeggle, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Jean Roatta, Marietje Schaake, Alf Svensson, Janusz Władysław Zemke
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Dubravka Šuica

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	26.9.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marta Andreasen, Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Zuzana Brzobohatá, Andrea Češková, Martin Ehrenhauser, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Monica Luisa Macovei, Jan Mulder, Monika Panayotova, Crescenzo Rivellini, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Bart Staes, Søren Bo Søndergaard
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Karin Kadenbach, Ivailo Kalfin, Markus Pieper, Olle Schmidt, Joachim Zeller
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Michael Gahler, Iosif Matula, Theodor Dumitru Stolojan